

Független Újság

politikai napilap

A MAGYAR HONVÉDSÉG GYÖNYÖRŰ TISZTELGÉSE az olasz király és császár előtt

**Délután sólyommal vadászott és vadkant lőtt III. Viktor Emánuel
Gödöllőn — Fényes udvari ebéd a királyi várpalotában**

Budapest, május 20. III. Viktor Emánuel olasz király és császár előtt káprázatos pompával tiszteltgett esütőtök délelőtt a magyar honvédség. A díszfelvonulásra már a hajnali órákban megkezdik az előkészületeket a rendezők. A gyönyörű Andrassy úton hét óra körül már tömve vannak a villamosok, autóbuszok, autókavánok örvenylenek az úton, gyülekeznek a díszruhás rendőrök, a lovasrendőrszakaszok, katonatisztek. A kora reggeli órákban megindul a város

a nagy esemény színhelye felé, az Andrassy út környékére.

A Városligetben a cserfalombos, rohamsisakos, tábori-zöldbe öntözött katonák táboroznak,

fényes új felszerelésben, csillogó trombitákkal, zenekarokkal. Egymásután érkeznek a Városligetbe a tüzérség nehéz fogatai, a motoros alakulatok. Fél 9 óra körül már mindenki a helyén van, a körtől kezdve lezárják a forgalmat.

Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka és vitéz nagylaki Rátz Jenő altábornagy, a honvédezerkar főnöke.

Jelentkeznek az olasz királynál, majd

az államfők ragyogó díszbe öltözött kíséretükkel lóra szállnak és lassú lépésben elindulnak a milleniumi emlékmű felé.

Itt esatlakozik hozzájuk vitéz Reich Richard lovassági tábornok vezetésével a kíséret és a tavon átvezető hídon már teljes pompájában bontakozik ki az államfők hatvankét tagból álló lovaskisérete.

Az olasz király tábornagyai díszben a mezőhegyesi állami ménésből származó pompás, angol pejlovon ül, balján a kormányzó, kenderesi ménésből származó, sajátnevelésű almásderes, angol arab paripáján.

A lovakon magyar tábornoki díszkántár és nyeregfelszerelés csillog.

A szűkebb kíséret mögött, tíz méternyire, vitéz Lázár alezredes, a testőrség parancsnoka, mögötte vitéz Szabadhegyi százados, a lovas-testőrség parancsnoka a bábolnai lovakon ülő tizenhat lovas-testőr élén.

Harsognak a kürtök, feszes vigyázzba merevedik a nyílegyenes sorfal, felzendül a zenekarokból a Fanfare Reale, majd a Marcia Reale, a Giovinetta és a magyar Himnusz. Az egész Városliget né-

ma csöndbe dermed, csak a kürtök és zenekarok harsognak az államfők és csillogó kíséretük közeledtére.

Kürtről-kürtre száll a jelzés, amikor a fogadási jobbszárnyon vitéz nagybaconi Nagy Vilmos altábornagy, a budapesti I. honvédegyesdandár parancsnoka, vezénylő tábornok, a kivonult csapatok parancsnoka,

jelenti III. Viktor Emánuelnek a kivonult csapatok létszámát.

A fővárosi pavillonon túl állt fel a fogadási jobbszárny. Innen kezdve kilométeres sorokban, töretlen, nyílegyenes sorokban várják az államfőket a tompán villogó rohamsisakos katonák ezrei. Rövid jelentés után megkezdődik a szemle.

A jobbszárnyon álló első csapat a kaposvári Nagy Lajos 6. honvédegyalozezred díszszázada.

Ennek az ezrednek tulajdonosa III. Viktor Emánuel olasz király és császár.

Az ezredtulajdonos tiszteletére jelen volt a díszszázadon kívül az ezred nagy tisztiküldöttsége is vitéz Tallér Gusztáv ezredes, ezredparancsnok vezetésével. Az államfők és fényes kíséretük elvonulnak a díszszázad frontja előtt, majd végiglovagolnak a csapatok arevonálán. Körülbelül ötven percig tartott a díszszemle, amíg az államfők visszaérkeztek a műjégpálya csarnoka elé, ahol újból autókba ültek s visszatértek a Köröndre.

Megérkezik az olasz királyné, a kormányzó és Mária hercegnő

Tíz óra után tíz perccel újabb autósor indult el a Várból. Motorkerékpáros rendőrök száguldanak végig az útvonalon és nyomukban már mennydörög az éljenzés, mert feltűnik az útvonalon

Elena királyné és császárné és Horthy Miklósné gépkocsija kíséretükkel.

Az első autóban Mattioli Pascualini gróf, a királyi és császári ház minisztere, Leonardini di Casolino grófnő, a királyné udvarhölgye és Schulz folyamörkapitány,

szárnysegéd ülnek, a másikban Olaszország királynéja és a kormányzó neje következnek, gróf Zichy Rafaelné s Solaro del Borgo gróf kamarás kíséretében. Utánuk

Mária királyi hercegnő

autója robot Mária Lujza Martillini, a hercegnő udvarhölgye, gróf Teleki Gyuláné és gróf Erdődy Rudolf kíséretében, majd a negyedik gépkocsiban Marchese Negrotto di Cambiaso, a királyné udvarhölgye, Marchese R. Marini Clarelli szertartásmester és dr.

Előkelőségek serege a tribünökön

A köröndön készen állnak a nagy díszszemle tribünjei. Elegáns magánkocsik röpitik a díszmagyaros előkelőségeket a bíborral, ragyogó cimerekkal díszített tribünökhöz.

Megérkeznek a katonai attasék és felsorakoznak a díszpályától balra.

Fekete fasiszta egyenruhák tűnnek fel. Ragyogó toalették, tábori díszbe öltözött katonák csillogó kitüntetésekkel, diplomatapasztron, zsakettek tompítják a tarka színeket és az autók még egyre öntik, zúdítják az előre megszabott útvonalokról az előkelőségek sorait.

A díszmenet útvonalán a kordon mögött sokan már a hajnali órákban elfoglalták helyüket. Székeket, asztalokat hoztak ki magukkal az előrelátó pesti családok, hogy jó helyet biztosítsanak maguknak.

Alkalmi árusok periszkópot

Az államfők lovas díszszemléje

A kormányzó a Várban, a királyi lakosztály melletti teremben találkozott felséges vendégeivel, majd együtt mentek le a királyi vár kapualjába, ahol már várakozott a fényes kíséret és a váruddal kibővült hatalmas gépkocsisereg. Az államfők gépkocsiját motorkerékpáros rendőrök kísérik végig az egész útvonalon. Az autósorlop peréceken belül megérkezik a Köröndre.

A katonatisztek számára fenntartott tribünön ezer markánszékű katona mered vigyázzba

árusítanak,

az ablakok tömve vannak kíváncsiakkal. Legtöbbjük kibérelte az ablakot a díszmenet idejére.

A Körönd páholyának első sorában négy vörösbroskát karosították; az olasz királyi pár és a kormányzó pár díszhelye. Valamivel hátrább jobbról és balról vörösbroskát székek állnak; a királyi hercegek, gróf Ciano és a magyar kabinet tagjainak fenntartott helye.

Az olasz kolónia számára külön tribünt állítottak fel.

Itt van az egész világsajtó, hogy beszámoljanak a káprázatos felvonulásról.

Kilenc órakor tömött sorokban vonulnak fel az autók százai. Négyes sorokban jönnek a taxik és a márkás, csodálatosan szép luxus-kocsik. Most már sűrű egymásutánban, érkeznek az előkelőségek, a hercegek, a kormány és a felsőház tagjai.

és ezer fehér kesztyű lendül egy villanással a cserfalombos rohamsisakok szélére.

Dübörgő, lelkes éljenzés üdvözlé az államfőket, de a kocsik már robbannak is tovább, végig az Andrassy úton a Hősök terére, ahol újabb káprázatos látvány fogadja őket. Az autók pontosan 10 óra körül a műjégpálya csarnoka elé érkeznek, ahol az olasz király és a kormányzó kiszállanak. A csarnok előtt tábori díszben, merev vigyázzállásban ott állnak már Röder Vilmos honvédelmi miniszter, vitéz

Vértessy Sándor, a kormányzó kabinetirodájának főnöke jönnek. Végül az ötödik autóban Leonardi III. Casalino gróf kamarás és gróf Feleki Gyula követségi titkár zárja be a kíséretet.

A királynét és a kormányzó

Megindul a káprázatos díszmenet

Dübörgő éljenzés köszönti a katonai díszszemlérel visszatérő államfőket, akik kíséretükkel szintén helyet foglalnak a díszpályán. Főtörőporterek rövid ostroma kezdődik és a Városliget felől már fel is hangzik az első katonazenekar pattogó, vidám indulója: a fejek előre hajlanak és

az arnyékos fák lombátora alól már elővillan a káprázatos díszmenet megnyitó törzstisztek csillogó csoportja.

Pont II órakor érkezik a Kö-

Az olasz király ezredének díszszázada a gyalogsági díszmenet élén

Zúgó éljenzés, viharos taps fogadja a gyönyörű lovakon léptető Ludovikásokat, akik mögött döngő, kemény léptekkel zsinóregyenes sorokban men-

a III. Viktor Emanuel tulajdonát képező kaposvári Nagy Lajos gyalogezred díszszázada.

Az előtte menetelő zenekar balra kanyarodik és az államfők díszmellvényével szemben foglal helyet és most már az indulók pattogó ritmusára egymásután vonulnak fel a csapatok. Közben zúg a taps, viharzik az éljenzés, villognak a tisztelgő kardok a napsütésben. Könnyekig megható látvány a pompás magyar hadsereg kemény felvonulása.

A közönség helyéről felállva éljenz az a repkedő lobogók alatt és egyetlen folyamatos ünnepléssé olvad össze a viharos lelkesedés, amely végigzúg az Andrássy-úton a csapatok felvonulása alatt.

A kaposvári díszszázad mögött vitéz Kiss Kálmán tábornok lovagol, mögötte Szombathelyi ezredes, a Ludovika Akadémia parancsnoka kíséretével, majd ömör sorokban feltűnik keményen döngő léptekkel a ludovikások két tökéletesen mozgó zászlóaljja. Az ünne-

Határőrök, csajkások, tüzérek, huszárok, csendőrök

Most határőrök jönnek, vitéz Szilassy Iván határezeredes vezetésével. Keményen verik a bakancsot a földhöz három határosztály pompás, sudárnövésű legényei, akikhez távbeszélő és árszászárnyak csatlakoznak.

A gyalogezredek és a határőrök díszmenete alatt a felsorakozott zenekarok mindig az elvonuló ezredek indulóját játszották. Most új zenekar rézhangszereit csillognak meg az Andrássy-úton és felhangzik a folyamörök indulója.

A cénekar után a folyamör csajkás ezred fehérgalléros zászlóaljja vonul döngő tapsvihar között.

Majd kakastollas csendőrzászlóalj léptető dobannak a tribünök előtt, bezárva a felvonuló gyalogsági csapatok sorát. A csendőröket újabb üdvözlés, taps és éljenzés köszönti.

Felejthetetlen ez az óra a Köröndön. Az úttesten dübörögnek a csapatok, a tribünökön teljes pompájában szikrázik a történelmi és hivatalos Magyar-

nejét, valamint az olasz hercegnőt orkányszerű, lelkes üdvözlés kísérte végig

és az ünneplés tetőpontjára ért, amikor a Köröndön elfoglalták helyüket az államfői díszmellvényen.

röndre nagybaconi Nagy Vilmos altábornagy, a budapesti I. honvéd vegyesdandár parancsnoka. — Fesztes tisztelgés következik, mögötte vezérkari főnöke és parancsértisztje lovagol, majd egyforma szürke lovakon a vegyesdandárparancsnok törzse következik. Nagy Vilmos altábornagy kíséretével jobbra kanyarodik és az államfők díszsátora mellé áll. Alig lovagolnak el a törzstisztek, máris feltűnik a Ludovika Akadémia pompás lovasszakasza egyforma pejllovakon.

és felzúg, amikor a magyar hadsereg jövődőtisztjei ellépnek a díszpályák előtt, de már jönnek

a Kinizsi Pál csapataltisztképzőiskola

legényei és lépésük talán még keményebb, még döngőbb dobbanású, mint a ludovikásoké.

Ötven méterre mögöttük a Mária Terézia I. honvéd gyalogezred vonul fel, vitéz Padusiecky Alfréd ezredes, ezredparancsnokkal az élen. Három gyalogzászlóalj vágja ki keményen a lépést, majd a távbeszélő-század, árkász-század, kocsizó géppuskás század és gyalogsági ágyuszkaszakasz következik. Gyönyörűen festenek a magyar katonák táborizöld díszükben, eserfalombos ruháikkal, fegyelmelt, tökéletes sorokban vonulva: szívdobogtató minden néző számára az élő erdő, acél-sisakok, eserfalombok megindult erdeje.

A honvéd gyalogezred után újabb gyalogezred következik: a 2. József nádor ezred, Kéley Rezső tábornok és vitéz Zalay Károly ezredes, ezredparancsnok vezetésével. Az ezred saját zenekarával, az ezred indulójának hangjai mellett vonult el három zászlóaljja és az egyéb alakulatokkal együtt.

ország. A esillogó díszgyenruhák pompás, kinekeset erő díszmagyarok, nemes prémekek, forgók, a diplomaták díszöltözetei, a felvonuló csapatok közötti rövid időben lekötik a nézők pillantását, mindaddig, amíg újabb induló nem harsan fel és újabb katonasorok nem tűnnek fel az úttesten.

A gyalogság hosszú sorai után most dübörögve tűnnek elő a tüzérek.

A zenekar a Hunyadi László-indulót játssza és a díszpályák előtt elléptet kíséretével vitéz Fábry Dániel ezredes, a vegyesdandár tüzérségi parancsnoka. A Beresényi Miklós első honvédtüzérsztály hegyiágyus fogatai gördülnek elő vitéz Vécsey Aladár ezredes vezetésével, majd könnyű ágyúk és könnyű tarcakék dübörögnek el a nézők előtt.

Egy-egy üteg lovai egyforma sárga, vagy fekete színűek.

A tüzérek után patkósaltóság muzsikája hallatszik és már előhullámanak a lovasság pompás sorai. A lovasdandár élén vitéz Gorondy-Novák Elemér tábornok lovagol remek arabs lovan, amely tánclelépésekben, a spanyol magasiskola szabályai szerint lépdel el a díszpályák előtt az induló hangjaira.

A tábornok pompás lovaglása döngő tapsvihart arat, mögötte az

I. Ferenc József jáskun I. honvéd huszárezred

sorai jönnek vitéz Dálnoky Miklós Béla ezredes, ezredparancsnok vezetésével. Az ezred elején lovas távbeszélőszakasz teljes felszereléssel, majd a századok után lovas árkász-század és lovas ágyuszkaszakasz következik. Újabb huszárezred vonul fel. Az Árpád fejedelem 2. honvédhuszárezred következik vitéz Fáj Pál Elemér ezredes vezetésével. A távbeszélőcsapat, árkászcsapat és ágyuszkaszakasz után egy huszárosztály csattog végig a kövezeten és nyomukban

lengő kakastollal két csendőrlovas-

Némán suhannak el a kerékpárosok

Három pernyi szünet következik. — Most jönnek 15 kilométeres sebességgel haladva

gyorsanmozgó alakulatok.

Már fel is tűnik vitéz Kiss János autója, mögötte egy másik kocsiiban vitéz Zay Ödön ezredes, kerékpáros gyalogsági parancsnok. Néma suhanással, zsinóregyenes sorokban tűnnek elő a fák alól a kerékpáros osztagok. A Damjanich János első kerékpáros zászlóalj,

osztály lovagol nyelgyenes sorokban.

Utánuk újabb kakastollas lovasok, egy eljes lovasszázad, majd ismét eldübörögnek a tüzérek. A Bem József I. honvédlövészosztály fogatai közelednek Nerneg Kálmán alezredes, osztályparancsnok parancsnoksága alatt és az ágyúk eldübörgése után egy fogatolt híradóosztály kocsijai gördülnek elő.

A csapatok első részét az első honvéd vonalosztály fogatai zárják be.

Motormozdonyok, légelhárítók, fényoszorósok

Gépkocsizó gyalogzászlóalj gördül elő, majd a gépvontatási tüzérsztály hatalmas motormozdonyal vontatják el az államfők előtt ágyúikat. Ötven méterre jönnek vitéz Rákosi Béla ezredes vezetésével

a motoros légvédelmi alakulatok

hatalmas gépei és végül gépkocsizó utászalakulatok vonulnak fel. Vitéz Czeniz Alfonz tábornok vezetésével

gördülő ábrára szerelt motorosoknak, pontonok és fényoszorók

alkotják ezt a csoportot és gépkocsizó híradócsapat zárja be az elvonuló csapatok sorrendjét.

Eltűnik az utolsó automobil is, felharsan a lelkes ünneplés, majd a zenekar kürtjein felhangzik a Fanfare Reale, a Marcia Reale, a Giovinezza és a magyar Himnusz, amelyet a közönség

álva hallgat végig. A Himnusz utolsó akkordjai után

III. Viktor Emanuel, vitéz nagybányai Horthy Miklós, Elena királyné és a kormányzó felesége, valamint Mária királyi hercegnő búcsút vesznek a díszmellvényen helyet foglaló előkelőségektől,

gépkocsijukba szállnak és döngő, szűnni nem akaró lelkesedés közben a királyi Várba hajtatnak.

Ahogy elvonul a tíz kocsi álló autósztóp, előgördülnek a mellékutcákból az ott várakozó autók és megint nyüzsgés, örvénylő forgalom lüktet végig az Andrássy-úton és környékén. — Nagy élménnyel távoznak a díszszemle nézői és lassan megindul a város megébélt forgalma, csak a Köröndön löbögő zászlóerdő jelzi a nagy díszparádé lezajlását.

III. Viktor Emánuel rangrejtve a koronázó főtemplomban

III. Viktor Emánuel olasz király és császára már reggel hét órakor frissen elhagyta lakosztályát s teljes inkognitóban felkereste a budavári koronázó főtemplomot.

Az uralkodó kíséretében nem volt más, csak két szárnysegédje és Scholz Andor folyamörkapitány, az olasz király mellé beosztott szárnysegéd, aki különben a kormányzó mellett teljesít szolgálatot.

Kátay Béla plébános lelkeszaineinek élén a templom bejáratá-

nál fogadta mély hódolattal az uralkodót. Amikor Viktor Emánuel a templom kapuján belépett, Sugár Viktor kormányfőtanácsos a templom karnagya az olasz Himnuszt játszotta.

A király mély áhitattal imádkozott, aztán nagy érdeklődéssel megtekintette a történelmi nevezetességű koronázó-templomot.

barátságosan szót váltott Kátay Béla plébánossal, majd a magyar Himnusz hangjai mellett eltávozott.

Ebéd József főhercegéknél

A pompás katonai díszszemle után az olasz király a kormányzóval együtt a Várba hajtatott, úgyszintén az olasz királyné leányával, Mária hercegnővel és a kormányzóval. Rövid időt töltöttek a lakosztályukban, majd

átmentek József főherceg palotájába, ahol József főherceg

és Augusztia főhercegnő szükkőrű ebédet adott az olasz királyi pár tiszteletére.

Az ebéden az olasz királyi páron, a kormányzó páron, Mária hercegnőn és a főhercegi páron kívül József Ferenc főherceg vett részt feleségével, Anna főhercegnővel.

A külügyminiszter ebédje

Azalatt, a míg József főhercegéknél a szükkőrű ebéd folyt, Kátay Kálmán külügyminiszter a Park Klubban ebédet adott olasz kollegájának, gróf Ciano tiszteletére. Az ebéden résztvettek az olasz király kíséretében levő magasállású olasz urak, az olasz külügyminisz-

térium képviselői, továbbá az olasz külügyminiszter kíséretének tagjai is. A magyar külügyminisztérium részéről is többen meghívást kaptak a Park Klubba az ebédre, amelyen összesen nyolcvan-an vettek részt.

VIGSZINHÁZ

MA UTOLJARA Myrna Loy és Robert Montgomery vigjátéka:

Keressd a nőt!

Solymászat és vaddisznóvadászat Gödöllőn

Budapest, május 20. III. Viktor Emanuel olasz király és császár délután Horthy Miklós kormányzó társaságában solymászat bemutatón és vadászatot vett részt Gödöllőn. Az olasz király és kormányzó délután 4 órakor indult el gépkocsin a várból és háromnegyed 5 órakor érkezett meg Gödöllőre, a koronauradalom Száritópusztájára, ahol a solymászat bemutató lefolyt. Az olasz király világos barna polgári ruhában, a kormányzó ugyanilyen színű sportruhában jelent meg, míg Mária hercegnő sötétvörös és fekete mintás világos nyári imprimé ruhát és kis kék szalmakalapot viselt. A solymászat szín helyén Nemeskéri Kiss Géza fővadászmester fogadta és üdvözölte a magas vendégeket.

Francianyelvű előadásában ismertette az olasz király előtt a solymászatot. Ezután a fővadászmester irányításával megkezdődött a bemutató, amelyen két kerecsensólyom, két vándorsólyom és egy galambász héjja vett részt.

Miután az első sólyom szép íveléssel több kört írta le, már jó magasra szállt, a hajtók a pagonyból kihajtották a fácskát. A sólyom üldözőbe vette a fácskát, de nem tudta elfogni, mert a fácska a nagy meleg miatt egészen alacsonyan repült, s mindjárt a barázdák közé szállt le. A második sólyom a pagonyból kihajtott fácskára, amely már magas ívben repült, nyílegyenesen lecsapott s egy csapásra leütötte. A másik két sólyom már nehezebben tudott elbánni a pagonyból kihajtott fácskákasokkal, tekintettel arra, hogy a fácskákasok alacsonyan repültek, s namarosan földre szálltak, a sólyom pedig tudvalevően csak a levegőben tud vadászni. A vendégeknek ezután bemutatták a galambászhejja nyul vadászatát. Nemeskéri Kiss Géza fővadászmester magyar címerrel himzett szarvasbőr

solymászkésztyűt és bőr-pórászt nyújtott át az olasz királynak, amelyet emékeül fel is ajánlott és

a vadászmenyét kotorkéjából kiűzött első nyulra maga a király eresztette rá a héjját.

A héjja erőteljes szárnycsapásokkal azonnal befogta a nyulat és pillanatok alatt ott termetek a hajtók, hogy a nyak átvágásával megmentsék a vadat a héjja marcangolásától. Egész sor nyul után eresztették még a vadászó héjját, amely egyrésztük rendkívüli ügyességgel pillanatok alatt elfogta és kivégezte. Több nyul azonban zeg-zugos irányú futásokkal kijátszotta a héjját és messze elmenekült, amire Mária királykisasszony kitört jókedvvel nevetett. A vendégek nagy érdeklődéssel kísérték a ragyogó napsütésben lefolyt bemutatót. Minden fáradság nélkül tették meg a vendégek a bemutató közben a hosszú utat a mezőn és

a király, különösen pedig Mária hercegnő többször lehajolt virágot szedni.

A solymászat bemutató fél óra hosszat tartott, utána a király és a kormányzó a fővadászmester kíséretében gépkocsin a közeli valkól pagonyba ment vaddisznóvadászatra. A többi vendég gépkocsin visszatért a fővárosba.

A kormányzó mielőtt elbúcsúzott Mária királyi hercegnőtől, egy dúsan virágzó fehér akácfa mellett tépett le s nyújtott át kedves szavak kíséretében a királykisasszonynak.

A vadászat rövid ideig tartott. Az olasz király hajtásból egy 180 kg-os kapitális agyarád vadkant lőtt, míg a kormányzó ezuttal csak esendes szemlélőtársa volt a királyi vendégek. A vadkant péntek reggel beszállítják a királyi palotába és ott teszik terítékre. Az olasz király és kormányzó délután félhétkor visszatért gépkocsin a fővárosba.

D.szebéd a királyi vár márványtermében

Budapest, május 20. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó és felesége csütörtökön 20.15 órakor a királyi várpalota nagy márványtermében díszebédet adott III. Viktor Emanuel, Olaszország királya és császára és Elena, Olaszország királynéja és császárnéja tiszteletére. A díszruhas lovasrendőrök sora között egymásután gördültek a gépkocsik a várpalota udvarába, amely ragyogó fényben várta a díszebéd előkelő vendégeit.

A férfiak díszöltözötben, díszmagyarban, a hölgyek nagy estélyi ruhában érkeztek. A meghívottak a Habsburg-teremben gyülekeztek, itt fogadta őket Vértessy Sándor titkos tanácsos, a kabinetiroda főnöke s felesége és itt várta be a királyi család és a fő-

méltóságú pár érkezését. Pontosan egynegyed 9 órakor érkeztek a Habsburg-terembe az olasz királyi család és a főméltóságú pár. Az üdvözlések után valamennyien átvonultak a nagy márványterembe. Elena királynét és császárnét Horthy Miklós kormányzó, a főméltóságú asszonyt III. Viktor Emanuel király és császár, Mária savoyai hercegnőt Albrecht királyi herceg vezette asztalhoz.

Amikor a kormányzó Elena királynéval a nagy márványterembe lépett, Pertis Jenő s cigányzenekara muzsikálni kezdett s a díszebéd alatt váltakozva hangversenyezett a folyamórség zenekarával. Pertis Jenő és cigányzenekara mindvégig magyar dalokat játszott.

800 vendég a táncestélyen

A díszebédet táncestély követte a királyi Vár nagy márványtermében. A díszebéd után az olasz királyi család és a főméltóságú pár visszavonult a szertartási terembe.

Egymásután érkeztek a táncestélyre a hivatalos előkelőségek. A királyi Vár Szent György téri északi szárnyának nagy kapuján át gördültek be a gépkocsik és a márványterem hatalmas üvegpilléreinek szikrázó fényében feledhetetlen színpompá bontakozott ki. A tündöklő teremben hullámozott az előkelő vendégsereg. — Mintegy 800-an voltak hivatalosak a táncestélyre, mely feledhetetlen emléke marad a résztvevőknek.

Szebbnél-szebb díszruhák, fes-

tői díszmagyarok, aranyos diplomata kabátok, színes tisztí díszöltönyök és csillogó rendezetek forgatagába élénk színt vittek a hölgyek pazar estélyi ruhái.

A márványteremben néma esend lett, midőn háromnegyed 11 óra tájban bevonult a királyi család a főméltóságú pár társaságában s elhelyezkedett a díszemelőnyen. Pertis Jenő cigányzenekarával esárdást játszott s a meghívottak közül 15 díszmagyaros pár esárdással nyitotta meg az estélyt.

A csárdás után keringő következett, amelyet ifj. Horthy István Mária savoyai királyi hercegnővel nyitott meg.

Egymást követték váltakozva a

Fürdőruháink
olcsók, szépek, jók!

Benyátás ARUHAZ

keringők és modern táncok, a cigányzenekar és a dzsezz hangjai mellett. A táncoló párokat gyönyörűséggel szemlélte mindenki. Az olasz királyi pár is látható tetszéssel nézte a festői képet. Éjjelre járt az idő, midőn a királyi vendégek s a kormányzói pár visszavonult teázni az egyik kisebb terembe. Ekkor megnyiták a büffétermek is és a hullámozó vendégsereget a dúsan megrakott virágdíszes asztalok pompás falatokkal várták. Közben teát és hűsítőket szolgáltak fel. Éjjel után a királyi család és a főméltóságú pár visszavonultak lakosztályukba és az összegyűlt előkelő vendégsereg fe-

ledhetetlen est emlékével hagyta el a királyi várpalotát.

A POLITIKAI TANÁCSKOZÁSOK

Budapest, május 20. Darányi miniszterelnök ma délután megkezdte tárgyalásait Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. Az olasz külügyminiszter délután 5 órakor érkezett a miniszterelnökségi palotába Vincí gróffal. Ugyanakkor érkezett meg Kánya külügyminiszter Villani Frigyes báró, magyar követtel együtt.

A tanácskozás több, mint 2 óra hosszat tartott. és felölelte a két országot kölcsönösen érdeklő politikai és gazdasági természetű kérdések egész sorát.

Vihar a Házban az iparügyi tárca előadója körül, aki a kartelleket védte

Ismét támadták a Nemzeti Színház igazgatóját

Budapest, május 20. Pontosan egy órakor szólaltak meg ma a csengők a Ház folyosóin. Az ülést Kornis Gyula aleluók nyitotta meg. Napirenden a kultisztárca költségvetésének részletes tárgyalása.

Mojzes János: Még mindig nincs meg az arány a népművelési célokra és a felsőbb oktatás céljaira fordított költségvetési tételek összegei között.

— Erkölcös nevelést kell adnunk az ifjúságnak — mondja. — De legelső dolog, hogy

maga a tanfelügyelő erkölcsös, jellemes és kifogástalan egyéniség legyen.

Ez a kijelentésem nem vonatkozik minden tanfelügyelőre, hanem kifejezetten egy személyre.

Esztergályos János: Ki az? Hogy hívják?

Mojzes János: Bacsodrog vármegye tanfelügyelőjéről van szó. Most Orfai Józsefnek hívják, azelőtt Oswald Józsefnek hívták.

Meizler Károly megdöbbenéssel tartja a Mojzes beszédében foglaltakat. Kétségtelen, hogy

a szakfelügyelet nem sülyedhet le éharcos tevékenységé.

Törs Tibor elismeréssel emlékezett meg az Operaház működéséről. A Nemzeti Színházról szóló bírálatok erős visszhangot váltottak ki a sajtóban.

A színházi kritikások jóhiszeműségét nem lehet kétségbevonni.

A Nemzeti Színház kritikusaik nem szabad azt az alapelvet elfelejteniük, amin maga a Nemzeti Színház nyugszik: a Nemzetit a magyar nyelv és a nemzeti érzés gondolata hozta létre, a magyar nyelv kultúrájának és az irodalomnak fokozottabb mértékben kell érvényre jutnia, a Nemzeti Színházban.

— az érzésem, hogy mai teljesítményénél többre is képes volna.

A klasszikusok kultusza nem lenne rossz üzleti politikának sem. A Nemzetinek nem szabad kasszásokra törekednie, mert akkor nem kell a szubvenció. A 60.000 pengő kötelezi a színházat arra, hogy a magyar nyelvet propagálja.

Dinnyés Lajos: Nézzük meg a költségvetést: mennyi jut a Nemzeti Színháznak és mennyi birtokpolitikai célokra.

Hóman Bálint kultuszminiszter: Ez ellen a beállítás ellen tiltakozom. Ez kultúrelles beállítás.

Dinnyés Lajos: Tévedés. Mi örömmel adunk meg minden pénzt a Nemzetinek és a magyar kultúrájának. A Nemzeti ügyei jórészt pénzügyek miatt érdekelne. Tisztában kellene kimutatni, mennyit költ, kap és keres a Nemzeti és az Opera. Nem szabad a Nemzeti Színháznak megengedni, hogy konkurrenciát csináljon a magán-színházaknak.

A kultuszminiszter úr történetesen. Csodálom, hogy kritikai készsége nem mutat erre...

Azt mondotta a kultuszminiszter, hogy hiába minden, Németh Antal nem fog megbukni.

Hóman Bálint kultuszminiszter: Ötéves szerződése van és nem volt semmi ok arra, hogy felbontsuk.

Dinnyés Lajos ezután Németh Antal legutóbbi beszédével polemizált.

— Nincs szükség arra — mondotta —, hogy én védjem meg Molnár Ferencet, elég nagy író ő ügyis. A drámaíró Szomorú Dezsőre sem lehet azt mondani, hogy keréketörő a magyar nyelvet. El kellene döntenem azonban, hogy

ki felelős a Nemzetiért? Ki az igazgató? Németh Antal, vagy a minisztérium?

Hóman Bálint kultuszminiszter: Ez ellen a beállítás ellen tiltakozom. Németh Antal az igazgató

és én, a kultuszminiszter, vagyok a felettese és szintén felelős.

Dinnyés Lajos: Na végre ide eljutottunk.

Két ember felelős tehát a Nemzeti Színház dolgaiért, Németh Antal és Hóman Bálint.

Berg Miksa: Most már csak a minisztert támadjuk.

Sehándl Károly beszélt ezután és az ásatások, kutatások és a műemlékek rendbehozatalának a szükségességét hangoztatta.

Meizler Károly a balatoni múzeum fejlesztését sürgette.

Andrázy-Kasnya Béla szerint az állami színházak nem üzleti vállalkozások, ezeket ráfizetés árán is fenn kell tartani, mert az ország dicsőségére válnak.

A hatodik címnél Dinnyés Lajos az ifjúság kérdésével foglalkozott. Megállapította, hogy az ifjúság a fixfizetéses pályák felé halad, mert a szabadfoglalkozásúakat nagy adókkal sújtják.

A magyar egyetemi ifjúságot tévesen ismerik. A magyar ifjúság nem olyan, mint amilyenek a vezérei.

Rakovszky Tibor: Bizony nem olyanok, legalábbis nem olyan kövérek.

Dinnyés Lajos: Mi is voltunk egyetemi hallgatók. Az én időmben a vezetők azok közül az egyetemi ifjak közül kerültek ki, akik tudományos működésükkel felhívták magukra a figyelmet.

A mostani vezetőket nem látjuk tudományos pályákon. Egyáltalában nem tudjuk, mit produkáltak az egyetemen, csak azért lettek vezérek, mert állítólag jó szervezők és debaterék.

Rakovszky Tibor: Viszont itt a Házban felolvassák beszédeiket.

Dinnyés Lajos: Nem tudom, hogy kerültek vezéri pozícióba ezek az ifjúsági vezérek.

Tiltakozom a matuzsálem-korú élvezetek ellen.

Berg Miksa: Hol van Végváry?

Dinnyés Lajos: Megnevezem őket! Bányási és Végváry képviselőtársaim azok, akik magukat ifjúsági vezéreknek mondják és mindig a kormányznak lizelegnek. Ezzel azt a látszatot akarják keltetni, hogy a szabadság után vágyó ifjúság a kormány talpnyalója.

Mojzes János:

Foglalkozás nélküli öregemberek felesapnak ifjúsági vezéreknek!

Dinnyés Lajos: A MEF-HOSZ-t a kormány mellőzi a bajtársi egyesületekkel szemben. — Azonban itt a Ház előtt megmondhatom, hogy az egyetemi ifjúság nem hajlandó tovább tűrni a vének terrorját. Leteszem a Ház asztalára ezer egyetemi ifjú aláírásával azt a tiltakozó iratot, amelyben

a magyar egyetemi ifjúság tiltakozik az ellen, hogy zaklatják azokat a magyar írókat, akiknek magyarságához, becsületességéhez semmi kétség nem fér,

tiltakozik az ellen, hogy ezeket az írókat vad alá helyezték és ellenük eljárjanak.

Esztérgályos János: Eljénka Feja Gézák és Veres Péterek!

Csór Lajos beszélt ezután és biztosítási tanszék felállítását kérte.

Számosan szólaltak fel még a részletes vitában, többek között ifj

Balogh István, aki mezőgazdasági középiskolát kért Debrecennek.

Hóman Bálint kultuszminiszter hangoztatta, hogy a kívánalmak nagyrészt nyitott kaput döngtet. A kérdések másik csoportjának megoldását maga is kívánja, de a megoldásra a pénzügyi lehetőségek nem adnak egyelőre módot. Ilyen problémák pl. a kántortanítói fizetések rendezése és

a debreceni mezőgazdasági középiskola felállítására, amire azért nem kerülhet a közeljövőben sor,

mert előbb a Duna-Tisza közén kell ilyen iskolákat felállítani. — Nincs szándékában a Nemzeti Színház igazgatójának szerződését felbontani, mert abban jogtalanságot és igazságtalanságot látta.

A Ház ezután elfogadta részleteiben is a tárcá költségvetését, majd

megkezdtek az iparügyi tárcá költségvetésének tárgyalását.

A tárcá költségvetését Knob Sándor előadó ismertette. Hosszasan védte az ipart a költségvetés általános vitája során történt tá-

madásokkal szemben. Beszédének ennél a részénél több képviselő hangosan közbeszólt, s nagy zaj támadt. Később a vitába a szocialisták is beleszóltak s a Ház jobboldaláról is folytonos közbeszólások röpködtek az előadó felé. Végül

Bornemisza miniszter is felment az elnöki emelvényre s Sztranyavszky Sándor elnök mellett előrehajolva valamit mondott az előadónak. Knob Sándor azonban tovább folytatta a gyár-
ipar védelmét. Amikor befejezte beszédét, a Ház minden oldalán hangos "hála Istennek" kiáltással fogadták. —

Dublin Jenő kijelentette, hogy az előadói beszéd valóságos védőbeszéd volt a kartekek mellett.

A kisipar és nagyipar között harc folyik. A kartekeket legkíméletlenebbül meg kell rendszabályozni.

Eszterházy Mária gróf a miniszter figyelmébe ajánlotta, hogy a falusi kisiparosság sok helyen hitelezője a védett nagybirtokosoknak.

Petánek József kijelentette, hogy a többségi párt több tagja nem azonosítja magát az előadó véleményével. — (Ugy van.)

Az ülés 9 órakor ért véget.

Meghalt Orbán János tűzoltóőrmeester

Gyásza van a debreceni tűzoltóság-nak. Orbán János tűzoltóőrmeester szerdán délelőtt a belgyógyászati klinikán 51 éves korában meghalt. Orbán János, aki egyike volt a debreceni tűzoltólegénység legjobban kiképzett tagjainak, szolgálat közben megfázott, tüdőgyulladást kapott, amellyel nem tudott megbirkózni a szervezete. Az elhunyt tűzoltóőrmeestert, akit öt gyermeke és felesége gyászol, Derecskére fogják átszállítani, hogy szülőhelyén helyezték örök nyugalomra a római katolikus egyház szertartásai szerint.

Orbán János 25 éven keresztül szolgált a debreceni tűzoltóságnál, megkapta a 25 éves királyi tűzoltó díszérmet és a 25 éves szolgálati érmet. Temetésén a debreceni tűzoltólegénység és tisztikar is megjelenik és testületileg képviselteti magát a végtisztességen a derecskei önkéntes tűzoltótestület, amelynek Orbán János Debrecenbe jövele előtt néhány évig munkás tagja volt.

Egy hónapi fogházra ítélték a Kis Hungária kávéház betörőjét

A közelmúltban betörést kíséreltek meg a Kis-Hungária kávéházban. Záróra után, amikor már mindenki eltávozott a helyiségből,

Szabó János vásári ügynök alkucsal felnyitotta az ajtót és behatolt a kávéházba. Az automata billiárdasztalt akarta felfeszíteni,

hogy a benne levő pénzt magához vegye. A zöreire azonban figyelmes lett a szomszéd helyiségben tartózkodó tulajdonos és besietett a kávéházba. Felesége is vele ment, de amikor beléptek és meggyújtották a villanyt, a betörő ki-

rohant a helyiségből és az Arany János utcán elmenekült. A tulajdonos és felesége felismerték Szabó Jánost s nyomban feljelentést tettek ellene a rendőrségen.

A vásári ügynök csüörtörökön került a debreceni büntetőörvény-széken dr. Jankovich Jenő tanácselnök elé. Tagadta a vádat, kijelentette, hogy sohasem kísérelt meg lopást és a kávéház tulajdonosa nyilván összetévesztette valakivel. A bíróság azonban bizonyítottan látta a bűnselekményt és **egy hónapi fogházra ítélte Szabó Jánost,**

aki fellebbezett a büntetés ellen.

Eden nagy külpolitikai expozéja a világbirodalmi értekezleten

London, május 20. Eden külügyminiszter nagy külpolitikai expozéjának tartalmáról, amelyet a brit világbirodalmi értekezlet szerdai ülésén zárt ajtó mögött mondott, a lapok feltűnő keltő részleteket közölnek. Mint ismeretes, a külügyminiszter az Empire-konferencia külpolitikai tanácskozásait nagy beszéddel vezette be s annak ellenére, hogy a tanácskozás bizalmas jellegét kihangsúlyozták, mégis sikerült az angol lapoknak a külügyminiszter beszédéről részleteket megtudniok.

Eden külügyminiszter, a lapok szerint, fejtegetéseiben kiemelte, — hogy abban az esetben, ha az európai kontinensen bárhol is háborus bonyodalom támadna, a brit

világbirodalom érdekei megkövetelik, hogy Anglia csapatokat küldjön a kontinensre.

A kormányhoz közelálló Daily Telegraph szerint Eden külügyminiszter nem is kísérelte meg, hogy szépítse a jelenlegi európai helyzetet. A lap szerint a beszéd mély benyomást keltett, különösen beszédének az a része, amelyben a külügyminiszter rámutatott arra, hogy

a földközítengeri hajóút milyen nagyfontosságú a világbirodalomra nézve,

s ugyanúgy Anglia szempontjából legnagyobb jelentősége van Belgium és Hollandia területi sértettségének.

— Túláságosan vérmes emberek-nél, kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdússág mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha három hétig naponta reggel, éhgyomorral egy pohár terméskészítéses »Ferené József« keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

Időjóslás

Élénkült déli, délnyugati szél, helyenként, főleg nyugaton zivatar. — A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Időjárásjelentés: Hazánkban nem jelentettek sehonnan sem esőt. A hőmérséklet a nyugati megyékben 24—26 az ország többi részén 29—30 fok között váltakozott.

SPORT

VÁGÓ A VALOGATOTTBAN

Budapest, május 20. A vasárnap osztrák-magyar válogatott labdarúgó mérkőzésre kiálló magyar csapat a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Szabó-Vágó, Korányi-Hámori, Turai, Lázár-Sas, Sárosi dr, Cseh II, Tolói, Titkos.

Tartalék: Csikós, Biró, Dudás és Kis.

Milyen érzés meghalni?

London, május 20. Amerikában Prinz Tivadar aberdeeni lakos gépkocsibal-sel következtében nagyon súlyosan megsebesült. Mire kórházba szállították, megszűnt a szívverése, érverése és lélegzétvétele s így az orvosok megállapították a halál beálltát. A halott mindazáltal visszanyerte eszméletét, — több heti szenvedés után felgyógyult és elmesélte, hogy milyen érzés volt a túlvilágról visszaérkezni.

— Ugy éreztem, mintha süllyednék, fájdalom tompult, majd teljesen megszűnt, a világosságot lassanként szelid, békés sötétség váltotta fel. Gondtalanul, boldogan usztam a langyos, barátságos újvilágban és az emberi nyelv képtelen kifejezni azt a földöntúli meglepédséget, mely egész lényemen előmlött. Hirtelen a kórházi ágyon tértem magamhoz és újabb örületes fájdalmak kezdtek tépni.

— **Balesetek.** Balogh József 63 éves, Csige kert 33. szám alatt lakó fuvaros csüörtörökön délelőtt a Nyugati utcán Aczel terménykereskedő udvarán, zsákvarrás közben véletlenül az arcába vágott zsebkésével. Reszegi Béla 21 éves, Homok ucca 137. szám alatt lakó bentestanuló csüörtörök este favágás közben a bal keze ujjait megvágta. Mindkettőjüket a mentők részesítették első segélyben.

20670—1937. VI. sz. HIRDETME NY. Közlöm a város érdeket lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelem és közlekedési miniszter úr 15937—1937. K. K. M. számú rendeletével megengedte, hogy a könyvkereskedők üzletei és az ideiglenesen felállított engedélyezett uccai elárú. tó sátrai f. évi június hó 1—2—3. napjain tartandó Magyar Könyvnapokon az ország területén este 7 (hét) óráig nyitva tartassanak. Debrecen, 1937. május 12.

Polgármester.

LAKÓT SZERETNE HAZABA! HIRDESSZEN A FUGGETLEN UJSAGBAN. — A HIRDETÉS BIZTOSAN MEGHOZZA A RÉGEN ÜRESEN LEVO LAKASABA A LAKOT.

Részletes vallomást tett Hustyava gyilkosa

Budapest, május 20. A szekszárdi ügyészségen ma részletesen kihallgatták Jánosi Károly borbélysegéjét, aki tegnap önként jelentkezett és azt vallotta, hogy

1935 december 26-án éjjel ő gyilkolta meg Budapesten, a Rózsa utca 33 számú házban Hustyava György szücsöt.

A részletes kihallgatáson jelen volt Gritzmann Gyula rendőrfőtanácsos, Lendródy rendőrfogalmazó, valamint azok a detektívek, akik az éjszaka Szekszárdra utaztak, hogy lefolytassák a vizsgálatot a rendkívül érdekes és feltűnő bejelentés ügyében.

Jánosi Károly elmondta, hogy 1901-ben született Szászváron. Borbélynak készült. A háború után faluról-falura, városról-városra csatangolt, sok időt töltött Budapesten, borbélyinas volt, később borbélysegéd. 1935 decemberében Budapestre utazott, mert itt élt a felesége. 1936 március végén Tolnára utazott, ahol borbélyműhelyt nyitott.

Egészen a legutóbbi időkig Tolnában élt. Tegnap Szekszárdra utazott, egy nyilvános telefonállomásról felhívta Endródy rendőrfogalmazót.

Fogalmazó úr, mardos az önvád, lelkiismeretfurdalásom van, küldjön értem, csakjanak le, én vagyok Hustyava gyilkosa

— mondta a telefonba. A meglepődött rendőrtiszt kérdésre megjelölte azt a telefonfülkét, ahonnan beszól. A detektívek valóban meg is találták azon a helyen. A szekszárdi kapitányságra, majd az ügyészségre kísérték. Gaál Dezső, az ügyészség elnöke elé. Ma azután részletesen kihallgatták Jánosit.

A karácsonyi ünnepek alatt Budapesten tartózkodtam — kezdte vallomását. — Karácsony másodnapján egy kiskocsmban mulattam. Rengetegen voltunk, olyan jó hangulat kerekedett, hogy a különböző asztaloktól összeültek. Nem tudom, hol volt ez a kiskocsmá, elfelejtettem, nem is vagyok nagyon ismerős a fővárosban és a környékén.

Éjjelkor kidőltek a többiek, csak én maradtam a vendéglőben egy öreg emberrel, nem tudtam, kicsoda.

Az öreg ekkor már nem érezte jól magát, azt mondta, hogy nagyon kevesen vannak már, kísérem lakására, majd ott mulatunk tovább. Elmentem vele. Csak annyit tudtam, hogy a Rózsa utcába mentünk, itt kinyitotta egy pince-üzlet ajtaját, lementünk néhány lépcsőn, meggyújtotta a villanylámpát, hort vett elő, inni kezdtünk. Már elmúlt hatott egy óra, az öreg egyre barátságosabb lett hozzám.

Nem tudtam szabadulni, felvettem a pultról valami szerszámot és ezzel leütöttem.

Nem törődtem tovább vele, otthagytam, hogy szerencsétlenség történt. Csak másnap értesültem a lapokból, hogy a Rózsa utca 33. számú házban meggyilkolta valaki Hustyava Györgyöt. Az öreg személyleírásából és az üzlet leírásából mindjárt arra következtettem, hogy

az én éjszakai ismerősöm lehetett Hustyava György, de rendkívül meglepődtem, amikor megtudtam, hogy az öreg meghalt.

Emlékezetem szerint nem fojtottam meg, engem lepett meg valóban az a hír, hogy én lehetek a gyilkos.

A rendőrtisztek és a detektívek Jánosi elé tárták, hogy az előzetes nyomozás adatai és a boncjegyzőkönyv több részlete merőben ellenkezik a vallomással. A nyomozás ugyanis megállapította, hogy

a gyilkos nemesak gyilkolt, hanem rabolt is, elvitte néhány szőrmédarabot, ékszert és valószínűleg készpénzt.

— Tagadom, hogy rabló lennék, — válaszolta Jánosi. — Nem vittem el az öregtől semmit, az eszembe sem jutott, örültem, hogy megszabadultam tőle.

A detektívek a feltűnő és zavaros vallomás után megállapították, hogy Jánosi a gyilkosság után három hó napig Budapesten maradt.

Agyrájáró volt egy hajcsárúti, majd egy teleputeai lakásban.

Az adatok szerint valószínűleg Kispesztén lehetett az a kocsmá, ahol találkoztak, mert annyit már megállapított a rendőrség, hogy Hustyava karácsony

VI. György díszszemléje az angol hadiflotta felett

London, május 20. A koronázást követő ünnepségek során VI. György király ma díszszemlélt

TAVASSZAL
A TERMÉSZET
IS.....
Öltözzön Ön is
új ruhába, de
TRUNKHAHN
posztógyárából!

ELADÁS: VI. TERÉZ KRT. 8.
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U.S.
Kétjen mintát!

Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

tartott az angol tengeri haderő felett. — A Portsmouth melletti spithheadi öbölben

negyven négyzetkilométer területen, tizenegy nyilegyenes sorban 277 hajó horgonyzott.

A 600 tonnás torpedónaszádoktól a 42.000 tonnás Hood óriás csatacirkálóig minden hajófaj képviselve volt ebben a páratlan tengeri haderőben, melynek fedélzetein 24 tengerész és 125.000 tengerész tisztelgett, míg a partról

félmillió néző bámulta a nagyszerű látványt és a kikötőnél több, mint 5000 gépkocsi táborozott.

A király, miután a kikötőben fogadta Sir William Fisher tengerész, főparancsnok és R. Turner ellentengernagy, tengerészeti főfelügyelő tisztelgését, Erzsébet királynéval együtt a Victoria and Albert udvari jachtra szállt. Az uralkodópárt elkísérte a díszszemlére a 11 éves Erzsébet hercegnő trónörökös is. Midőn a király lobogója felrepült az udvari jacht főárbozára, Sir William Fisher tengerész vezényletével eldőrdültek a hajóhad ágyúit és az összes hadihajók zászlódszót öltöttek. A király az udvari jacht fedélzetén fogadta a flottaparancsnokok tisztelgését. Ezután ágyúdörgés jelezte a szemlé kezdetét.

Az udvari jacht méltóságos lassúsággal haladt el kíséretével a hadihajók negyedik és ötödik sora között, melyek végehez érve, balfelől

másodnapján a kispesti rokonait látogatta meg, majd egy közeli kocsmába ment borért. Éjjel után került haza.

Az eddigi feltételek szerint tehát Jánosi vallomása helytálló, valóban ő a gyilkos, bár Tolnában általában hazudozó embernek ismerik.

A vallomása és az eddigi nyomozás adatai között tapasztalható hézagot azonnal magyarázzák, hogy Jánosi egyrészt rendkívül részeg lehetett karácsony másodnapján éjjel, másrészt érthetően tartózkodik súlyosabb beszámítás alá eshető vallomástól. Nem akarja bevallani, hogy rabolt, vagy, hogy fojtogattott. Azt hiszi, hogy ha véletlenül állítja be az esetet, akkor enyhébb büntetést kap.

ANGOL-BAN

vetett és zárt alakulatban elrepült a király előtt a haditengerészet légi hadereje. Az összes gépek bukórepülésben tisztelegtek az udvari jacht felett. Ujabb ágyúlövések jelezték a szemle befejezését.

A koronázási szemle volt egy-szersmind a Victoria and Albert jacht utolsó nyilvános szereplése.

Az öreg udvari jacht Viktória királynő számára készült, 1899-ben becsátolta vízre Mary királyné mint yorki hercegné. Több, mint három évtizeden át vitte Anglia uralkodóit a tengeri díszszemlékre és miután már elavult, rövidesen elszállítják berendezését és helyette új udvari jachtot építenek.

kanyarodott és befordult a hatodik és hetedik sor között visszafelé.

Összesen 83 kilométert tett meg az udvari jacht a hadihajók ércfalai között elhaladva. Ezután az udvari hajó horgonyt

Két üzletbetörés egy éjszaka

Az elmúlt éjszaka két fűszerüzletbe törték be Debrecenben.

Grósz Ignác Hatvan ucca 16. szám alatti üzletét álkules segítségével törték fel, de a betörőt megzavarhatták munkájában, mert csak néhány kiló cukorkát tudott elvinni.

Ugyancsak az elmúlt éjszaka a Köztisztviselők Csapó ucca 20. számú üz-

letének ajtajáról a lakatot lefeszítették, az ajtót álkules segítségével felnyitották és az üzletből

csokoládét, kávét, szalámit és egyéb csemegédrukat elvittek.

A betörések színhelyén megjelent rendőri bizottság jegyzőkönyvet vett fel és megindította a nyomozást a tettesek elfogására.

28.000 pengő pénzbüntetés és két hónapi fogház szacharin- és tűzkőcsempészésért

Frank László karcagi baromfi-kereskedő tavaly vasúti bérletet váltott magának és ennek segítségével Budapestre rendszerezten szállított Karcagra csempészárut. A pénzügyőröknek feltűnt a gyakran utazgató kereskedő, figyelni kezdték s így sikerült megállapítani, hogy

Frank László mintegy 5 kilogram szacharint és 1000 darab tűzkövet csempészett vonaton.

Frank emiatt folytatólagosan elkövetett váromgazdaság jövedéki kihágás címén a debreceni törvényszék elé került Kreiszirthe Imre karcagi kereskedősegéddel együtt, aki egy Szücs Gyula ne-

vű férfit azzal bízott meg, hogy egy csomagot vigyen át a debreceni kisállomásról a nagyállomásra. A pénzügyőrök megmotozták Szücsöt és kiderült, hogy a csomagban 8 kilogram szacharin volt.

A törvényszék Frank Lászlót egy hónapi fogházra és 13.711 pengő pénzbüntetésre, Kreiszirthe színtén egy hónapi fogházra és 16.816 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A debreceni ítélőtábla fellebbezés folytán esőtörtökön tárgyalta az ügyet. Az ítélőtábla mindkét vádlott büntetését helybenhagyta, de Frank pénzbüntetéséből levont 2500 pengőt.

Windsor hercegek aláírják a házassági szerződést

Páris, május 20. A candéi kastélyban az utolsó előkészületeket teszik a windsori herceg és Mrs. Wallis Warfield sküvjére. Egyházi esküvő nem lesz, csak polgári esketés. Az anyakönyvezető a kastély könyvtárszobájában adja össze a világtörténelmi nevezettségű párt. Az ünnepségeket a legszűkebb körben bonyolítják le s a meghívott vendégek száma nem lesz nagyobb 20-nál. Valószínű, hogy a windsori herceg és neje az esküvő után néhány nappal Karintiába utazik nászútra. A karintiai Wasserleoburgban Edvárd herceg világi bérlet s az ifjú pár itt szándékozik tölteni mézeshehetét.

Tours város egyik közjegyzője előtt tegnap délben aláírták a windsori her-

ceg küszöbönálló házassága alkalmából a herceg és Mrs. Warfield házassági szerződését. A házassági szerződés vagyonekülönítést ír elő.

A Candé-kastélyban közölték az újságírókkal, hogy a hercegi pár a házasságkötés után azonnal elutazik, titokban akarják azonban tartani, hogy a windsori herceg nejevel hol tölti a mézeshehetét. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a hercegi pár valóban Karintiába utazik, mert most már teljesen bizonyos, hogy a herceg kibérelte gróf Münster Pál karintiai kastélyát, igaz azonban az is, hogy a berleti szerződés csak július elsejétől datálódik.

LAPUNKAT PARTOLJA HA A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG-BAN HIRDETŐ CECEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

RÁDIÓMŰSOR

Péntek, május 21.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Időszertü szemle. 10.45: Beteg ember kezelése egészséges ember vérvével. Irta Barabás Zoltán dr. (Felolvasás.) 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Időjárás-jelentés. 12.05: Hanglemezek. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Rubányi Vilmos. 14.40: Hírek. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, elemiszter-árak. 16.15: A rádió diákléírása: »Legidősebb Báday Gedeon ifjúsága.« Görzö Nándor előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: »A magyar-osztrák válogatott labdarúgó mérkőzésről.« Magyar Károly előadása. 18: Straus János: Indulók és keríngők (Hanglemezek). 18.30: »Gazdaságpolitika a jó konjunktúrában.« Varga István dr. előadása. 18.55: A rádió szalonzenekearának műsorai. 19.50: Beethoven IX. szimfóniájának ismertetése. 20: Beethoven IX. szimfóniája. Előadja a Filadelfiai szimfonikus zenekar. (Hanglez.) 21.20: Hírek. 20.40: A rádió szalonzenekearából alakult szalonzeneke. 22.15: Időjárásjelentés. 22.20: Közvetítés a Renaissance étteremből. Toll Jancsi és cigányzenekara muzsikál. 23: Hírek angol nyelven. 23.05: Közvetítés a margitszigeti Casino-étteremből. Berend Endre-Adler Tibor jazz-zenekara játszik. 0.05: Hírek, külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17.50: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. 18.15: Gyorsíróantonyam. 18.40: Hanglemezek. 19.15: »Az amerikai kapitalizmus banjaja.« Ledetter Emma dr. előadása. 20.20: Hírek.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Pénteken este hét óra 5 perckor szombatköszöntő ima. Szombaton reggel hét órakor. Délelőtt féltizenegykor. Délután öt órakor. — Szombaton este nyolc óra tíz perckor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egy negyed 8 órakor. Délelőtt féltizenegykor. Délután öt órakor bibliamagyarázat. Félhatkor mincho-ima. Hétköznapokon reggel félhatkor, este félnyolc órakor. A Kápolnás uccai templomban hétfőn, esütörtökön reggel egy negyed hét órakor.

— Istentiszteletek az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 7.12, szombat reggel 7.30, d. u. 4.45 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 7.02 órakor, szombat vége szombat este 8.10 órakor.

— Eltűnt két aranygyűrű. Özv. Lutz Antalné Kécs ucca 31. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy konyhaszekrényének fiókjából két aranygyűrűjét ellopták. A nyomozás megindult.

1918 óta húzódott egy bűnügy, közben meg is halt az egyik vádlott

A nagyváradi törvényszék 1918-ban Gellért Imréné zsákai lakost 7. Gyöngyösi Józsefnét pedig 8 hónapi börtönrre ítélte, mert Varga Lajosnétól fondorlattal pénzt csaltak ki. Az ítéletet megfellebbezték, közben azonban az oláh-megszállás miatt nem lehetett letárgyalni az ügyet, amely-

nek iratai hosszú utazás után csak most érkeztek el a debreceni ítélőtáblához. Az ítélőtábla megállapította, hogy Gyöngyösiné három évvel ezelőtt meghalt s így ellene megszüntették az eljárást, Gellért-nét pedig felmentette az ítélőtábla, mert az ügye elévült.

— A Svetits-szövetség elnöksége közli, hogy szombaton — 22-én — b. e. Wolatka-Nándor halálának évfordulóján, 9 órakor a Szent Anna uccai templomban szent mise lesz a debreceniek felelhetetlen lelkipásztoráért. E szent misére meghívja az Elnökség a Svetits Szövetség és a szent Erzsébet Egyesület minden tagját a vallásos társulatokat és a kat. hívek seregét. (.)

x Vételkényszer nélkül tekintse meg a textil, kilós és parthi áru-raktáramat. Széchenyi ucca 22.

— Az állami gimnázium torna-ünnepélye. Szombat délután fél 5 órai kezdettel az intézet udvarán zenés mozgásos torna és műszabadyakorlatok, atlétikai számok, játékok, szertorna, kardvívás, gulák rend- és fegyvermezőgyakorlatokkal. Befejezésül az Aero-kör a VI. és VII. osztály részvételével légoltalmi bemutatót tartanak. — Ködösítést fognak végrehajtani, ami a mustárgázt fogja jelképezni, majd érdekes felszereléssel fertőtleníteni fogják a terepet. (.)

— Gazdászok Fesztiválja B. E. magister, patronus, dominus és leventeváto táncos dísztáborozást rendez f. hó 22-én, szombaton este 9 órakor az Angol Királynő kek-és fehér termében. Érdeklődőket bajtársi szeretettel hívja és várja a Vezérség. Ugyanekkor fogja megtartani az Akadémia hallgatósága bűsuját a diáklelettől. A bűsú az Akadémiától délelőtt 10 órakor lesz Pallagon, ballagással együtt. A sárgulást az esti dísztáborozással kapcsolatban tartja meg a hallgatóság. Az ünnepély után reggel tartó tánc lesz. (.)

x Gönczi Gábor kályhászmester üzemét Montj ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárta Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25-68.

— Felakasztotta magát egy eselédleány. Az egyik hajdúbüszörményi gazdálkodónál szolgált Hagymási Róza 15 esztendőes eselédleány. Szolgálati helyén felmondtak neki és elsejlen kellett volna távoznia. A fiatal eselédleány attól való félelmében, hogy nem talál majd munkát, esütörtök-re virradó éjjel felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

Ma és holnap este

Kodály-ünnepség

a Csokonai-Színházban.

Kodály kórusokat ad elő a Városi Zenede gyermek- és vegyeskara.
Vezényelnek: Elefánthy Mária és Szabó Emil.

Kodály: Marosszéki Tánok.
Játsza a Debreceni Trió: Buza, Galánffy, Erdész.

Kodály-dalokat énekel: G. Hoór Tempis Erzsébet,
Dr Tóth Aladár bevezetője után színre kerül:

SZÉKELYFONÓ

Basilides Mária vendégszereplésével.

Közreműködik a Szent László Dalegylet vegyeskara.
Karvezető: Kollventz Rezső.

Karnagy: Komor Vilmos. Rendező: Horváth Árpád.

A szóloénekeket betanította: G. Hoór Tempis Erzsébet.
Hangverseny-mester: Buza Gábor.

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy fél pohár termézetes »Ferenc József« keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát. Az orvosok ajánlják.

— Kezdők gyorsíróversenye. A Debreceni Gyorsírók Társasága május 22-én, szombaton délután 3 órakor gyorsíróversenyt rendez a Kereskedelmi Akadémián 60—80—100—120—200 sztoagos versenyfokokkal. Jelentkezés dr Naményi Gyula tanárnál. (.)

— Egy tucat galamb meg egy nyúl. Kiss Imréné Kuruc ucca 112. szám alatti lakásáról 12 fajgalambot meg egy nyulat vittek el az éjszaka. A tolvajt nyomozza a rendőrség.

— Kerékpárlópás a főúccán. Vas Gábor István út 4. szám alatti lakos kerékpárját a Sesztina vaskereskedés elől tegnap reggel ismeretlen tettes ellopta. A tettes kézrekerítésére nyomozás indult.

— Enyveskéz a Simonyi úton. Özv. dr. Szász Ernőné Simonyi út 21. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy szobájának ablakán egy ismeretlen kéz benyúlt és kozmetikai felszerelését kiemelte. Az enyveskéz gazdáját keresik.

BERBEADÁSI HIRDETME NY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező szikgáti III. sz. 9 khold 1589 négyszööt területű, a gugyori csárda földjéből kiszakított 7 khold 1486 négyszögöl területű ingatlan f. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor tartandó árverésen fog berbeadni 1937 október 1-től kezdve 3 évre. Az árverés a városháza tanács-teremben lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál letétbe kötelesek helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bemutatni. Árverési feltételek a város gazdasági ügyosztálynál (városháza felemelet 16. sz.) megtekinthetők. Debrecen, 1937 május hó 20. Polgármester.

Debreceni Helyi Vasút Részvénytársaság üzletigazgatósága.

HIRDETME NY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 22. napjától kezdve új autóbuzsmentrend lép életbe, mely menetrend szerint az autóbuzsok az alábbiak szerint közlekednek:

I. Debrecen—Berettyóújfalú között: Debrecenből indul naponta reggel 7.15 órakor. Berettyóújfalú pályaudvarra érkezik 8.40 órakor. Debrecenből indul naponta 10.05 órakor. Berettyóújfaluba érkezik 11.25 órakor. Debrecenből indul naponta 19.30 órakor. Berettyóújfaluba érkezik 20.55 órakor.

Berettyóújfalú betivásárok és országos vásárok napján: Debrecenből indul 5.00 órakor. Berettyóújfalú pályaudvarra érkezik 6.16 órakor. — Berettyóújfalú pályaudvarról indul naponta 7.50 órakor. Debrecenbe érkezik 8.55 órakor. Berettyóújfaluból indul naponta 9.01 órakor. Debrecenbe érkezik 10.19 órakor. Berettyóújfaluból indul 12.15 órakor. Debrecenbe érkezik 13.40 órakor.

II. Debrecen—Komádi között: Debrecenből indul naponta 12.40 órakor. Komádiba érkezik 15.24 órakor. Debrecenből indul naponta 17.25 órakor. Komádiba érkezik 20.43 órakor. Komádiból indul naponta 4.55 órakor. Debrecenbe érkezik 7.38 órakor. Komádiból indul naponta 15.29 órakor. Debrecenbe érkezik 18.10 órakor.

III. Debrecen—Földes között: Debrecenből indul naponta 15.30 órakor. Földesre érkezik 16.47 órakor. Földesről indul naponta 6.10 órakor. Debrecenbe érkezik 7.27 órakor. Debrecen, 1937 május 20.

Az üzletigazgatóság.

Anyakönyvi hírek

Születések: Tóth Lajos villamoskatonai, leánya Ibolya; Lukács János fm., fia János; Balogh Ferenc npsz., fia András; Weisz Sándor keresk, leánya Erzsébet.

Eljegyzések: Erdei Sándor pályao—Bodonovics Mária; Kapás István cipész—Benő Anna; Labonczi Mihály kőműves—Szilágyi Erzsébet; Murányi János esztorgályos—Tar Teréz; Rézműves Ferenc zenész—Hegymegi Irma; Karsai Gábor cipész—Borbély Ilona; Pócskay László tanár—Mittermayer Mária; —Stern Ferenc ügyvédj.—Csengeri Teréz; Barcza János kőműves—Vincze Ilona; Tóke József festősegéd—Sági Erzsébet; Maráz Károly kertész—Papp Klára.

Haldiozások: Horváth Jenő 20 éves, Kurucz u. 46. Abel Mihályné ref. 54 éves, Maros u. 4. Bakó Kárikás Károlyné ref. 75 éves, Kolónia. Kiss Mihály ref. 23 éves, Biharugra. Orbán János r. k. 50 éves, Pacsirta u. 31. Orosz Bálintné ref. 70 éves, Zápolya u. 13. Özv. Kádas Andrásné ref. 76 éves, Wesselényi u. 79.

KÖZGAZDASÁG

NAGY BUAZHOSSZ

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20,60—21,00, 78 kg-os 20,80—21,20, 79 kg-os 21,05—21,45, 80 kg-os 21,15—21,55, felsőtiszai 77 kg-os 20,55—20,90, 78 kg-os 20,75—21,10, 79 kg-os 20,95—21,30, 80 kg-os 21,10—21,45.

Rozs: pestvidéki 21,30—21,50, —más származású 21,40—21,60. Takarmányárpa: elsőrendű 15,00—15,50, középminőségű 14,25—14,75.

Zab: elsőrendű 17,20—17,40, középminőségű 17,10—17,20.

Tengeri: tiszántúli új 12,05—12,15, egyéb áll. új 12,05—12,15.

Órlemények: kórpa 11,20—11,35, 8-as liszt 14,00—14,30.

Búza: 150 mm felsőtiszai 80-as 21,30, 450 mm felsőtiszai 80-as 21,25, 300 mm felsőtiszai 79-es 21,30 150 mm felsőtiszai 78-as 21,15, 250 mm felsőtiszai 80-as 21,10, 150 mm felsőtiszai 80-as 21,25, 150 mm felsőtiszai 80-as 21,30, 150 mm felsőtiszai 79-es 21,20, 300 mm tiszavidéki 80-as 21,10, 150 mm tiszavidéki 79-es 21,30, 600 mm tiszavidéki 80-as 21,50, 450 mm tiszavidéki 80-as 21,50, 300 mm tiszavidéki 80-as 21,35, 300 mm tiszavidéki 80-as 21,45, 150 mm tiszavidéki 80-as 21,15, 300 mm tiszavidéki 79-es 21,40, 100 mm hajdúi 80-as 21,40, 300 mm hajdúi 79-es 21,40, 150 mm hajdúi 79-es 21,40, 150 mm szabolesi 80-as 21,40, 150 mm szabolesi 80-as 21,40, 450 mm felsőtiszai 80-as 21,35 budapesti paritásban.

Rozs: 300 mm 22,70, 150 mm 22,40, 300 mm 22,65, 450 mm 22,60, 150 mm 22,50 Hegyeshalom, 300 mm 21,50 beszállítva, 150 mm Hegyeshalom.

Tengeri: 300 mm 12,05, 150 mm 12,15, 150 mm 12,10, 750 mm bihari 12,20, budapesti paritásban.

ELEK A SERTÉSVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásárra felajánlottak 3569 darab sertést, az előző napi maradvány 77 darab volt. A felajánlásból angol sertés felhajtás 584 darab. A vásár irányzata élénk volt.

HIVATALOS

VALUTAARFOLYAMOK

1 angol font 16,70—16,90. 100 cseh korona 10,75—11,95, 100 dinár 7,50—7,95, 100 dollár 337,70—341,70, 100 francia frank 14,95—15,25, 100 leu 2,80—3,00, 100 lira 17,40—17,90. Az 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével, 100 osztrák schilling 80,00—80,76, 100 svájci frank 76,60—78,40.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Kodály Zoltán

Irta: Szentmihályi János

A zseni soha sem önmagáért van. A tájék, ahol él, a faj, amelyből született, a millió szövevényű élet, amely körülveszi, nemcsak környezete, nemcsak fajtája és nemcsak élete, hanem lelke is és műve nemcsak alkotás, hanem a tájék, a faj, az élet, megdöbbentő, eszméltető megnyilatkozása.

Ennek igazságát tisztultabban, meg-
rázóbban, Kodály Zoltánnál senki sem bizonyítja.

Mert Kodály Zoltán nemcsak zene-szerző, nemcsak folklorista, hanem hovatovább szimbolista. Szimboluma annak, amit ez a mi életünk, ez a mi tájékunk, ez a mi magyar fajtánk jelent. Esméljünk rá végre arra, hogy itt nem egyszerűen arról van szó, hogy valaki népi elemeket használt fel muzsikájában; itt nemcsak egy nagy, hatalmas zenei megújulási kísérlet van szó; itt ebben a muzsikában a magyarság sorskérdései tükröződnek. A nép felé fordulás nemcsak egy zenei stílustörésvés, hanem szimbolikus nagy magyar eszelekedet.

Kodály Zoltán muzsikáját vállalni, jelenti a magyar sorsközösséget, jelenti azt a fájdalmat, a szomorúságot, ami már nem poézis Kodály Zoltán muzsikájában, hanem maga az élet.

Csodálatos és vágtató iramú Kodály Zoltán belső útja. Azt, amit tudni lehet, azt, amit eltanulni lehet, azt már indulása pillanatában fölényesen, jobban, mint mások tudja. Első zeneszerzői lépései szinte robbanó hatásúak. A zseni fölközött éleslátásával, erőteljesen megingathatatlan bizottsággal látja a lényegét. A lényeg, mely jelenti itt Kodály muzsikájában az ősanagyot, a kezdetet és a véget: a népi muzsikát.

Kodály Zoltán lelkében nem visszhangzik a székely hegyek szomorú ósdallama, őt nem készítette mosolygásra az a tiszta, üde őshumor, amelyet érzünk mi ezekben a melódiákban. — A szomorúság nem visszhangzó szomorúság, a humor nem lért humor, hanem ez Kodály Zoltán saját lelke, saját belső zárt világa. Ez az együvértartozás, ez az együttélés a zene anyagával Kodály Zoltán igazi nagysága.

Es szinte csodálatos ennek az igazságnak az elsődre ereje. Mert lehet valaki a modern zene ellensége, lehet valaki konzervatív, sőt ősi ízlésű, Kodály Zoltán muzsikájának mindenki, aki valami közösséget érez a muzsikával, — csak rajongója lehet.

Megrázó Kodály Zoltán találkozása a gyermekkel. Az ősi szépségek, a lélek legmélyén meghúzódó kincsnek Kodály Zoltán útján a gyermektörkökon szökkenek napvilágra. A legtisztább hangszert választani a legemelkedettebb, egyedül igaz muzsika megszólaltatására a zseni egyik lecsesztebb gesztusa.

A másik óriás, Bartók Béla, közös úton jár Kodály Zoltánnal. Mégis milyen különös, van közöttük egy lényeges elkülönülés. Bartók Béla a népi muzsika igazságától áthatva azt mindenütt, Aasiában Európában keresi és kutatja. Szinte úgy érezzük, hogy hatalmas egyéniségének szűk ez a világ. Kodály Zoltán csak a magyar nép muzsikáját éli. Egyéniségének népevel való összefonódottságát ez bizonyítja legkésebben. És vajjon szűk ez a világ? Vajjon nem nyújt elég lehetőséget? Kodály Zoltán bizonyította, hogy perspektívája végtelen, hogy ezen az átköverté mezőn nem lehet betelni attól a sok illattól, attól a sok képtől és attól a muzsikától, melyet ez a szegény magyar nép dalol. Végül legyen szabad egy szubjektív megállapítással befejezni ezt a szerény pár sort. Színházi szezon elején e helyen cikket írtam »Debreceen és a mo-

dern zene.» címmel Ott kifejtettem, hogy mit vár egy debreceni zenerajongó 1937-ben a Csokonai Színháztól. Ez pedig magyar népi muzsika volt. Most, a szezon végén Kodály Zoltánnak szentelni két estét olyan hatalmas, szinte egyedülálló eszelekedet egy vidéki színháztól, melynek viszonzása a közönség részéről más, mint rajongó, nagy lelkesedés, nem lehet.

Be kell bizonyítani Debrecen közönségének, hogy a magyarság sorskérdé-

A debreceni Kodály-ünnepségek első napja

A Csokonai Színház, a debreceni Ady Társaság és a Városi Zeneiskola együttes Kodály-ünnepségeket rendeznek. Ennek a ténynek jelentősége állig mérleget egy napi beszámoló keretében.

A Kodály-muzsika szolgálata túlnő egy egyszerű zenei esemény keretén. A szó nem értelmében vett nemzeti ügy ez, Kodály muzsikájának szolgálata jelenti a magyar nép szolgálatait. Hogy erre mily nagy szükség van, azt Tóth Aladár, a kiváló zenekritikus, ez a ragyogó szellemű és tollú zeneesztéta bizonyította be csütörtök esti előadása során.

A Városi Zeneiskola dísztermében tartott hangverseny előtt Tóth Aladár adott elő. Rámutatott Kodály Zoltán jelentőségére, vázolta műveinek lelki tartalmát. Bebizonyította Kodály Zoltán klasszikus voltát. Klasszikus alkotó Kodály Zoltán — úgy mond, — mert világa zárt, teljes és egységes. Ez a zárt világ azonban jelent korlátozottságot, hanem tökéletes, sokoldalú és zárt formát. Új Arielenk mondotta Kodály Zoltán, akinek sok-sok év munkáját kellett egyedül elvégeznie. Mert nemcsak, hogy megelőzte korát, de pótolnia kellett mindazt, amit az előtte levő generációk elmulasztottak. Dacolni kellett a finmokodókkal, az aszfalkultúrával is, mert a néphez fordult művészetért akkor, amikor már tulindividualizált volt minden. Előadása második részében a Székely fonó-val, Kodály Zoltán halhatatlan alkotásával foglalkozott. A kiváló esztéta a nagyszerű mű minden szépségét, közel hozta a benne rejlő szimbolizmust, megértette, mely szimbolizmus nem egyéb, mint a magyar nép tragikus sorsa.

A Székely fonó azonban diadalmas reménykedő akkordokkal végződik, Kodály Zoltán tehát bizik a magyar nép sorsában, — miért kételkedjünk tehát mi?

Tóth Aladár ragyogó, nagyszerű és lebilincselő előadása után a Városi Zeneiskola növendékei mutattak be magyar népi dalokat és népi játékokat. — Az üde gyermekhangokon felcsillantak a magyar nép zenei kincsének örök értékei. Lehet-e mással méltóbban ünnepegni Kodály Zoltánt? Kodály Zoltán, Bartók Béla, Vooly István, Molnár Lajtha, Kerényi, Bárdos, Szabó Emil gyűjtésének sok szép termése hangzott itt el. Elefánthy Mária, a Zeneiskola kiváló tanárnőjének érdeme volt az

szívevel közösséget vállal. Be kell bizonyítani a közönségnek azt, hogy lelke gyűlt érez azzal a fájdalommal, amelyet a székely hegyek népe, a hortobágyi pásztor érez. Közösséget kell vállalnia Kodály Zoltánnal és közösséget kell vállalnia azzal a színházzal, mely megszólaltatja a magyarság egyik leg-
ragyogóbb és mindenesetre legmagyarabb zsenijét.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken, május 21-én: Székelyfonó. — Bérletszünet.
Szombaton, május 22-én: Székelyfonó. — Bérletszünet.
Vasárnap, május 23-án, délután: Hulló falevél. — Fílleres helyátrak.
Vasárnap, május 23-án, este: Hulló falevél. — Prémierbérlet.
Hétfőn, május 24-én: Hulló falevél. D) bérlet.

előadás sikeres és tökéletes volta. — Óriási munka az, amit ez a rajongó lelki pedagógus végez. Szeretettel, türelemmel és hozzáértéssel végzi nehéz munkáját, melynek eredménye nem más, mint hogy ezekkel a bájos apróságokkal megszerette a muzsikát. Hogy a jövő szempontjából ez a munka mit jelent, az szinte felbecsülhetetlen.

A Kodály-ünnepségek méltó bevezetése volt ez a mai nap. Sz. J.

Nyolc hónapi börtön a varékhönyvcsalásért

Bröszlík Henrik miskolci lakos tavaly egyik ismerősétől, Szerencsi Lajosnéól 110 pengőt kért, azzal, hogy a barátja, Weisz Pál öt mázsa cukrot tudna vásárolni a pénzen Viola László szerencsi cukorgyári műszaki vezetőtől. Bröszlík Weisz Viola néven mutatta be Szerencsinének, akitől ily módon sikerült egy betétkönyvet kapniok a kiadások fedezésére. Weisz ezután hamisított egy megbízólevelet, amely szerint Szerencsiné öt két vég vászon vásárlására jogosítja fel a betétkönyv tőrhére. Weiszék manipulációja azonban hamarosan kiderült és a miskolci törvényszék Bröszlíket jogerősen elítélte, Weisz pedig csalás és magánokirathamisítás büntetése címén 8 hónapi börtönnel sújtotta. Csütörtökön a debreceni ítélőtábla helybenhagyta az ítéletet.

Ruhapróba alatt rejtélyesen eltűnt a retikül

Egy elegáns, fiatal magántisztviselő lopás címen került dr. Böngi Bertalan járásbíró elé. Ifj. Nagy Andrásnak hívják, a Pulszky ucca 4. szám alatt lakik. Kállai Mária Csapó ucca 41. szám alatti női szabó tett ellene feljelentést, azt adva elő feljelentésében, hogy a fiatal magántisztviselő tavaly december 28-án este két hölgyet kísért el hozzá, akik nála ruhát csináltattak. Amíg a hölgyek felpróbálták a ruhát, a fiatalember átment a másik szobába. Néhány perc múlva ifj. Nagy András kiszólt az ajtón, hogy siessenek a próbával, mert kártyáznai akar menni. A két hölgy hamrosan abba is hagyta a próbát és fiatalemberrel együtt eltávoztak. Kállai Mária pedig másnap délelőtt vette észre, hogy a szobában hagyott retikül, amelyben 45 pengő volt, eltűnt és miután más nem járt a szobában, csak ifj. Nagy András, megteette ellene a feljelentést.

A járásbíróság előtt a magántisztviselő tagadta a vádat. Kijelentette, hogy ő nem is látta a retikült, a rádiót esavargatta, nem nyult semmihez a szobában. A tanúkihallgatások után a bíróság bizonyítékok hiányában felmentő ítéletet hozott.

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot
SZEKERES festővállalat
Debrecen, Homok u. 122.
Telefon 13--19.

HIRDETMÉNY

Van szerencsénk a t. Utazóközönséget értesíteni, hogy a Debrecen-Nyírbátori h. é. vasúton a vonatok folyó hó 22-től az alant ismertetett menetrend szerint fognak közlekedni:

Debrecen MÁV Előtérrel indul: 2. sz. sínautó naponta 6 ó 03 pkor, Nyírbátorba érkezik 7 ó 48 pkor. 4. sz. sínautó naponta 12 ó 15 pkor, Nyírbátorba érkezik 13 ó 55 pkor. 8. sz. sínautó naponta 16 ó 43 pkor, Nyírbátorba érkezik 18 ó 25 pkor. 5. sz. sínautó naponta 18 ó 55 pkor, Nyírbátorba érkezik 20 ó 37 pkor. 14. sz. vegyesvonat naponta 14 ó 00 pkor, Nyírbátorba érkezik 17 ó 12 pkor. 12. sz. vegyesvonat csak csütörtökön 4 ó 31 pkor, Nyírbátorba érkezik 7 ó 35 pkor.

Nyírbátor állomásról indul: 7. sz. sínautó vonat naponta 5 ó 35 pkor, Debrecenbe érkezik 7 ó 15 pkor. 1. sz. sínautó vonat naponta 8 ó 06 pkor, Debrecenbe érkezik 9 ó 46 pkor. 3. sz. sínautó vonat naponta 14 ó 35 pkor, Debrecenbe érkezik 16 ó 18 pkor. 5. sz. sínautó vonat naponta 18 ó 50 pkor, Debrecenbe érkezik 20 ó 30 pkor. 11. sz. vegyesvonat naponta 3 ó 46 pkor, Debrecenbe érkezik 6 ó 53 pkor. 13. sz. vegyesvonat csak csütörtökön 14 ó 48 pkor, Debrecenbe érkezik 17 ó 50 pkor. Az üzletgazgatóság.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A debreceni nagyerdei strandfürdőnél 2. a népfürdőnél 1 szigorló mentőorvosi állás betöltésére pályázatot

hírdetnek. E három alkalmazás 1937. évi június hó elsejétől a fűrdőszezon tartamára szól.

Egyben pályázatot hírdetnek a Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságánál folyó évi június hó 20 napján megüresedő hat hónapig tartó szigorló mentőorvosi állásra, melynek tartama indokolt esetben hat hónappal meghosszabbítható.

A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvostudományi karán abszolutúriumot nyerték, (előnyben részesítendőek azok, akik szülészetből, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték, továbbá a mentőszolgálatban legalább egyhónapi gyakorlatuk van s erkölcsi tekintetben

fedhetetlen előéletűek.

A szigorló mentőorvos díjazása havi 48 pengő.

A kölesönös felmondási idő két hét. A pályázókat felhívom, hogy a pályázati hirdetményben foglalt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeiket Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóparancsnokságához — azonban hozzám címezve — folyó évi május hó 28 napján déli 12 óráig annál is inkább adják be, mert a később érkezett kérelmek figyelembe nem vétetnek. Debrecen, 1937 május 15.

Polgármester.

VÁSÁROLJON HIRDETOINKNEL!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉT KÖZ NAP 50 FILLER, VÁSÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításaj készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Cselezés

Kiárúsítás!

Debrecen, Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi és nőidivat, kötött-, szövött-áru üzletemet megszüntetem. — Arukészletemet az iparhatóság 14.190—1937. B. számú engedélye alapján július hó 31-ig kiárúsítom. Biró Márton. 5086

Nyomoz.

megfigyeléssel szakember, — rendőrségi és évtizedes magángyakorlatával mindenütt személyesen. Gálócsy, Varga ucca 25. 479

Fürdőtrikók legolcsóbban

HAVAS Harisnyaházban Bádócsy ucca 1.

Betöltendő állás

Fehérneműszalonba segédnőket azonnal felveszek. — Dr. Békésné, Batthyány u. 17. 5080

Elsőrendű

hímzőnők dr. Békésné fehérneműszalonjában jelentkezzenek. Batthyány u. 17. 5081

Ügyes

bejárónó felvétetik. József királyi herceg u. 40. 403

Irodai

kisasszony, jó számoló, jó kézirással szombattartó üzletbe felvétetik. Ajánlatok „Szerény” jelölésére — igénymegjelöléssel a kiadóba.

Árúkihordó.

megbízható, ügyes, erős ember lisztüzletbe azonnal jó fizetéssel felvétetik. — Hatvan u. 15.

Székvizgyárban

kocsis és töltőfiú azonnali belépésre felvétetik. Homok u. 140. Jelentkezni 2 és 3 óra között.

Jó referenciával

és összeköttetéssel rendelkező urakat biztosítások szerzésére előnyös javadalmazással keresünk. Edigi működést feltüntető ajánlkozások „Gyakorlott” jellegre a kiadóba. 401

Részletgyűnyök

textilszakmában bevezetett, információt kibíró jelentkezők. Szent Anna u. 31. I. em. 398

Perfekt

gépíronót azonnali belépésre, vagy 15-re keres: Deutsch Mór kereskedelmi iroda. Piac 58. 1025

Varrólány,

önállóan dolgozó, állandó munkára felvétetik. Varga ucca 12. Varróda. 1026

Bejárónó

lakásért és fizetésért felvétetik. Jelentkezés Bihar ucca 12. 1018

Bejárónót

délelőtre fogadok. Csapó ucca 25. Özv. Goldsteinné.

Allást keresők

Varrólány

elmenne nőikonfekciós munkára. Pandur u. 6. sz. Gyarmati Mária. 5072

Kiadó lakás

Uccai

kétszobás, konyhás, előszobás lakás kiadó május 1-re. Megtekinthető minden délután 4 órától. Apaffy ucca 32. szám. 5004

Bütorozott

szobák egy vagy két személyre egyetemhez és nagyerdei fürdőhöz közel kiadó. Andaházy u. 3. — vagy Fürdő u. 5. 5093

Központban

tiszta uccai vagy udvari szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5042

A Simonyi út

mentén 4 szobás, központi fűtéssel ellátott, modern villa azonnali kiadó. Erdőkölödni telefon: 28—53. 1023

Különbejárátú

parkettes I. emeleti bütorozott szoba azonnali kiadó. Széchenyi u. 40. 5094

Különbejárátú

bütorozott szoba kiadó, — esetleg ellátással. Piac u. 77. I. em. 4. 1019

Kiadó

augusztus elsejére Werbőczy ucca 4. alatt 3 szoba, hall, összkomfortos lakás. Központi fűtés, állandó melegvízszolgáltatás. Ipar-kamara. 5079

Lakást keresők

Kétszobás

lakást mellékhelyiségekkel június 1-re a központban keresek. Cím a kiadóban.

Árúletek

Elsőrendűen

bevezetett nőikalapszalonn, aranybánya. — elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. 5076

Üzlethelyiség

Piac ucca 79. azonnali kiadó, berendezés átadó. Erdőkölödni házfelügyelőnél. 395

Ingatlan

Olesó házhelyek

eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd. Werbőczy ucca 12 I. emelet. 3412

Központban

két uccára néző telek eladó. Ertekezni Erzsébet u. 14. 5033

Eladás

Búzaszalma

kb. 800 mázsa kisebb telekben is eladó a városi szikgati gazdaságban. Telefon: 32—97.

Szobafestőfelszerelés

és minták — elhalálozás miatt eladó. Szent Anna u. 31. I. em. 399

Eladó

zsirosbödön és egy vaságy. Diófa ucca 13. 5046

Ellaburgonya

kb. 50 mázsa kisebb telekben is eladó a városi szikgati gazdaságban. Telefon: 32—97.

Táveső,

nyolcszoros, eladó. Miklós u. 25. 1014

Rádió

Rádió

villanyszereles, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Vétel

Ócskavasat

fémek, gépeket, mindenféle vasanyagot veszek. Hűtőadékok cserélek használhatóért. Boesky tér 7. Vas-kovits. 1027

Kertipadot,

jókarban levőt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 5028

Pénzt adok

bütorért, zálogjegyért. — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Ajánlat

Weisz Szidónia

varrodáját Arany János u. 23. szám alól áthelyezte Széchenyi u. 25. szám alá. 5084

Bütorberaktározást

vállalok száraz helyen — biztosítással. — Barnáné, Csapó 16. 402

Szőlőkaró,

hasított akác — minden mennyiségben és méretben kapható házhoz szállítva. Forgácsnak mázsája 2.— pengő Vágó József Margit tüzifa és szénkeres. vállalatánál, Margitfürdő mellett, Telefon 10—24. 906

Fényképezőgépek,

fotoanyagok, Takarékosságra is Ungár látzerész és foto-szaküzletben, Széchenyi u. 1. 5017

Olesó élőhal

ideiglenes árusítása Goldsteinnal, Simonty u. 9. alatt udvarban.

Készler

csak kerékpárban és kátrészben a legolcsóbban a javításba adott kerékpárokat jóformán filéért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Kilós

és méteres krepedesin, fokon, voál, stb legolcsóbban Degenfeld tér 11. 5055

Oktatás

Német

oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41. 2237

Német

anyanyelvű ir. irodalmi német nyelvre tanít s tárgyalást folytat. Hatvan ucca 1. I. kapu, III. 54.

Különféle

Tenniszpálya

Csapó ucca 24. szám alatt több csoport részére és pedig hattól nyolcig, nyolctől ötig és öttől hét óráig kiadó. Ertekezni Horváth Ferenc helyvivasúti felügyelőnél. Telefon: 20—55. 5092

Elvesztett

főccan ujságba csomagolva 2 ajánlólevél 8 levelezőlappal. Megtaláló jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 5094

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE, Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat, Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kir herceg ucca 1. szám.